

Souhrnná teritoriální informace:

Kypr

Zastupitelský úřad 20. 12. 2023 20:06

Kypr je třetím největším ostrovem ve Středoziemním moři. Každodenní život na Kypru je již po několik desetiletí negativně ovlivněn nevyřešenou tzv. kyperskou otázkou. Z celkové rozlohy ostrova se 43 % území nachází mimo jurisdikci vlády Kyperské republiky.

Od roku 1974 je 37 % území ostrova obsazeno tureckou armádou, kde působí mezinárodně neuznávaná (s výjimkou Turecka) tzv. „Severokyperská turecká republika“. Tzv. nárazníkové pásmo, které spravuje mise OSN – UNFICYP zabírá 3 % území. Další 3 % rozlohy ostrova tvoří British Sovereign Base Areas in Cyprus, resp. dvě suverénní vojenské základny Velké Británie. Ostrov je od 1. května 2004 členem Evropské unie, v lednu 2008 se připojil k eurozóně (eurem se platí pouze v jižní části ostrova, v severní části je používána turecká lira).

Kypr není členem Schengenského prostoru, není ani členskou zemí NATO. Od roku 1961 je ostrov součástí Commonwealthu.

Kyperská republika je prezidentskou republikou, s přímou volbou prezidenta, který disponuje výkonnou mocí. Vládní kabinet rovněž disponuje výkonnou mocí. Ministři nutně nemusí být zároveň v parlamentu, jenž má nyní 56 poslanců, kteří jsou voleni do funkce na období pěti let. Soudní systém je založen na anglosaském Common Law. Soudy jsou dvou instancční, nezávislé na státních orgánech a soudci jsou jmenováni vládou. Nejvyšší instancí je Nejvyšší soud v Nikósii.

Kyperská republika je hospodářsky vyspělým státem s otevřenou ekonomikou, s drtivou převahou terciálního sektoru v hospodářství (v roce 2019 to bylo 68 % HDP), malým objemem vlastní průmyslové výroby a zemědělské produkce. Kvůli závislosti na turistickém ruchu a poskytování profesionálních a finančních služeb zůstává kyperské hospodářství mimořádně citlivé na vnější ekonomické a politické vlivy. Kypr dlouhá desetiletí působil coby významné regionální offshore daňové centrum.

Dlouhodobou ambicí Kyperské republiky je těžit ze své geografické polohy a fungovat jako most mezi EU a zejména Blízkým východem. Kypr se vyznačuje obecně příznivým podnikatelským prostředím, dobrými obchodními a daňovými službami (v současnosti jako určitá podoba EU „daňového ráje“), relativně moderní infrastrukturou, vzdělanou pracovní silou s dobrou znalostí angličtiny, právním systémem přizpůsobeným pro podnikání a nízkým stupněm kriminality.

S ohledem na relativně malý počet obyvatel, který se podle posledních dostupných informací kyperského statistického úřadu z roku 2021 pohybuje okolo 918 100, z nichž je cca 58 % ekonomicky činných, představuje ekonomika Kyperské republiky relativně omezený trh, jehož potenciál každoročně zvyšoval významný počet turistů (před covidem roce 2019 přijelo rekordních téměř 4 mil. turistů), kteří na ostrově pobývají převážně v období od dubna do listopadu.

Základní údaje	
Hlavní město	Nikósie
Počet obyvatel	1,3 mil.
Jazyk	řečtina a turečtina
Náboženství	pravoslavné křesťanství a sunnitský islám
Státní zřízení	prezidentská republika
Hlava státu	Nikos Christodoulides
Hlava vlády	Nikos Christodoulides
Název měny	EUR
Cestování	
Časový posun	+1 hod.
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Ing. Vladimír Němec
Ekonomický úsek	Mgr. David Hrdoušek
Konzulární úsek	Mgr. David Hrdoušek
CzechTrade	NE
Czechinvest	NE
Ekonomika	
2022	
Nominální HDP (mld. USD)	27,36
Hospodářský růst (%)	5,00
Inflace (%)	8,10
Nezaměstnanost (%)	7,00

Vzhledem ke své limitované výrobní základně Kypr představuje potenciál pro dovoz zboží a surovin ze zahraničí, nicméně vzhledem k rozloze a počtu obyvatel má omezenou absorpční kapacitu. Obchodníci si k ceně přesto přiřáží vysokou marži, bez níž nemohou provozovat obchody při relativně malém objemu prodeje. Cenu zboží zvyšují také relativně vysoké náklady na dopravu.

Pronikání českého spotřebního zboží na kyperský trh (kromě tradičního a všeobecně známého zboží jako např. broušené sklo a pivo) výrazně komplikuje zájem kyperských obchodníků o levné alternativy z Asie, zejména z Číny. Kypřané jsou dobrými obchodníky a jednání s nimi je po většinou příjemné, uzavření businessu však může trvat delší dobu, nežli jsme tomu v Česku zvyklí. Na Kypru je důležité mít správné kontakty, z tohoto důvodu bychom doporučili spolupráci s místním zástupcem.

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

1.2 Zahraniční politika země

1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

2.1 Základní údaje

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

2.3 Bankovní systém

2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

3.1 Obchodní vztahy

3.2 Přímé zahraniční investice

3.3 FTA a smlouvy

3.4 Rozvojová spolupráce

3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

4.1 Úvod

4.2 Oslovení

4.3 Obchodní schůzka

4.4 Komunikace

4.5 Doporučení

4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

5.1 Vstup na trh

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

5.3 Marketing a komunikace

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

5.5 Trh veřejných zakázek

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Oficiální název státu je Kyperská republika.

Podle Ústavy z roku 1960 přísluší výkonná moc prezidentu republiky, který ji vykonává prostřednictvím jím jmenované Rady ministrů (prezident je současně předsedou vlády). Nový prezident Nikos Christodoulides se ujal úřadu od vítězství v prezidentských volbách v únoru 2023 a je zároveň zástupcem komunity řeckých Kypřanů na ostrově. Post viceprezidenta je vyhrazen zástupci tureckých Kypřanů, vzhledem k situaci je však od roku 1963 neobsazený.

Volby do Sněmovny reprezentantů (parlamentu) se konají jednou za 5 let. Sněmovna reprezentantů má 80 poslanců, přičemž od roku 1964 je obsazováno pouze 56 křesel náležejících řeckým Kypřanům. Maronité, Arméni a Latinové (náboženské menšiny) mají každá svého zástupce v parlamentu v pozici pozorovatele. Poslední parlamentní volby v Kyperské republice se konaly v květnu 2021.

Na základě výsledků parlamentních voleb se politická mapa Kyperské republiky téměř nezměnila. Do parlamentu se dostalo 7 politických stran v čele s DISY a AKEL, které mírně oslabily. Krajně pravicová strana ELAM získala oproti předchozím volbám téměř jednou tolik hlasů a ze všech stran nejvíce posílila. Levicová strana AKEL oslabuje již několik voleb v řadě. V důsledku volebního debaklu byla zvolena nová předsedkyně strany Annita Demetriou, která je zároveň i předsedkyní parlamentu. Do parlamentu se dostala i nová, sociálně liberální strana DIPA. Nová vláda prezidenta Christodoulidese nemá v parlamentu většinu.

Zásadním vnitropolitickým tématem, které je aktuální již několik desítek let a značně ovlivňuje i volby, je řešení tzv. kyperské otázky – znovusjednocení ostrova a tím i dvou komunit – řecko a turecko-kyperské. V současné době opoziční komunistická Pokroková strana pracujícího lidu AKEL je nejstarší politickou stranou na ostrově (1941). Přes oslabení v době pádu Východního bloku zůstala dodnes relevantní silou v kyperské politice a jednou z nejsilnějších komunistických stran v Evropě. V letech 2008–2013, za vlády AKEL, došlo ke zhoršení situace v oblasti státních financí a přiblížení se státnímu bankrotu. Ten byl nakonec odvrácen s pomocí půjčky mezinárodních věřitelů tzv. Trojky.

Složení vlády:

- 1 předseda vlády (prezident republiky): Nikos Christodoulides
- 1 ministr zahraničních věcí: Constantinos Kombos
- 1 ministr financí: Makis Keravnos
- 1 ministr vnitra: Konstantinos Ioannou
- 1 ministr obrany: Michalis Giorgallas
- 1 ministr práce a sociálního pojištění: Yiannis Panayiotou
- 1 ministryně spravedlnosti a veřejného pořádku: Anna Koukkides-Prokopiou
- 1 ministryně školství, sportu a mládeže: Athina Michaelidou
- 1 ministr energetiky, obchodu a průmyslu: Giorgos Papanastasiou
- 1 ministryně zdravotnictví: Popi Kanari
- 1 ministr dopravy, komunikace a veřejných prací: Alexis Vafeades
- 1 ministr zemědělství, přírodních zdrojů a životního prostředí: Petros Xenophontos
- 1 tiskový mluvčí: Konstantinos Letymbiotis

Součástí vlády jsou dále ministerstva, která řídí náměstci vlády:

- 1 ministerstvo pro námořní dopravu: Marina Hadjimanolis
- 1 ministerstvo turistiky: Kostas Koumis
- 1 ministerstvo pro výzkum, inovace a digitalizaci: Philippos Hadjizacharias
- 1 ministerstvo sociálních věcí: Marilena Evangelou
- 1 ministerstvo kultury: Michalis Hadjiyiannis

1.2 Zahraniční politika země

Kypr se historicky do zahraniční politiky nijak významně nezapojoval. V posledních 20 letech se stále více ztotožňuje se Západem a to jak v oblasti kultury, tak i v obchodních vztazích. Udržuje úzké vztahy se státy EU jejíž je členem (nejbližším spojencem je Řecko), s Velkou Británií, USA, Egyptem, Arménií, Izraelem a některými dalšími zeměmi Blízkého východu (kromě TR). Po vpádu Ruska na Ukrajinu vztahy Kypru s touto zemí ochladly. Vláda se snaží prosazovat silnější orientaci na transatlantickou vazbu a spojení v západní Evropě.

K prioritám kyperské zahraniční politiky patří řešení kyperské otázky, bezpečnost ostrova, lákání zahraničních investorů a ekonomických subjektů na ostrov, rozvoj energetické spolupráce a podpora turistiky. Klíčovým zahraničním partnerem Kypru ve všech aspektech spolupráce nadále zůstává Řecko.

Dne 1. května 2004 vstoupil do EU de iure celý Kypr (resp. Kyperská republika jako jediný mezinárodně uznávaný právní subjekt), de facto však pouze jižní část ostrova s tím, že na severní části je pozastavena platnost *acquis communautaire* do doby, než se ostrov sjednotí.

Kypr byl do roku 1960 britskou kolonií, v roce 1961 se stal součástí Commonwealthu. Rok po získání nezávislosti se současně rozhořel konflikt mezi řeckými Kypřany a tureckými Kypřany (již v 50. letech tvořili asi 18 % populace). Po vzájemných střetech z konce roku 1963 byla mezi oběma národy stanovena nárazníková zóna – tzv. zelená linie, na níž byly od jara 1964 rozmístěny mezinárodní jednotky OSN (UNFICYP). Ani poté rozpory mezi kyperskými komunitami neustaly a do sporu zasahovaly další země, především Řecko, Turecko, Velká Británie ale také Spojené státy.

Do konfliktu výrazně vstoupilo také tehdejší Československo, když kyperské vládě v letech 1966 a 1972 prodalo zbraně, určené pro policejní jednotky věrné prezidentu Makariovi, který byl zároveň arcibiskupem. V roce 1974 proběhl v jižní (řecké) části ostrova vojenský puč, který měl vést ke spojení s Řeckem. Prezident Makarios uprchl přes britskou vojenskou základnu do zahraničí a pučistům se ho nepodařilo zatknout. Turecko na převrat podpořený řeckou vládou odpovědělo invazí na severovýchodní část ostrova.

V následujícím období bylo přesunuto 150 000 kyperských Řeků ze severu na jih a 50 000 kyperských Turků z jihu na sever. Byl ustanoven separatistický stát, který se roku 1983 prohlásil nezávislou republikou (tzv. Severokyperská turecká republika), jež byla doposud uznána pouze Tureckem. Obě části ostrova – sever a jih stále odděluje 180 km dlouhá „zelená linie“ hlídaná vojsky OSN.

1.3 Obyvatelstvo

Ostrov Kypr má rozlohu 9251 km². Hustota obyvatel je 132/km².

Podle údajů OSN v roce 2021, žije na celém ostrově 1 260 000 obyvatel. Podle údajů z kyperského statistického úřadu (Cystat) žilo ke konci roku 2021 v Kyperské republice 918 tis. obyvatel, z toho 193 tis. cizinců (21,1 %). V okupované severní části ostrova žije podle údajů tamních úřadů 374 tis. osob (bez započtení tureckých vojáků), z toho 230 tis. je považováno za občany tzv. Severokyperské turecké republiky a až 100 tis. mohou tvořit zahraniční studenti. Poměr tureckých Kypřanů a přistěhovalců po roce 1974 (převážně z Turecka) je však velmi těžké stanovit.

Populace Kyperské republiky je tvořena z 48,6 % muži a 51,4 % ženami.

Věkové složení populace je následující:

- 1 0–14 let: 16 %
- 1 15–64: 67,4 %
- 1 nad 65 let: 17 %

Celkem 67 % obyvatel žije ve městech a zbytek na vesnicích. Průměrný roční přírůstek obyvatelstva je okolo 0,8 %.

Ostrov je rozdělen politicky, kulturně i nábožensky. Zatímco kyperští Řekové jsou ortodoxní křesťané, obyvatelé severní části ostrova jsou muslimové, kteří zastávají umírněné sunnitské křídlo tohoto náboženství. Na ostrově žijí i maronitské a arménské menšiny.

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

V letech 2016–2019 zaznamenala kyperská ekonomika čtyřleté období velmi dynamického rozvoje, kdy HDP rostl průměrně o 4 % ročně. Pozitivní vývoj ovšem zásadně změnila epidemie covidu-19, která zemi navíc zasáhla v období očekávaného ochlazení ekonomiky.

Obecně platí, že kyperská ekonomika je velmi otevřená, silně závislá na turistice, finančních službách, a některých dalších službách, jejichž větší poptávku Kypr nedokáže ovlivnit. Silným sektorem je loďařství. Fiskální reakce na pandemii a krizi životních nákladů způsobily prudký nárůst veřejného dluhu, který na konci roku 2022 činil odhadem 90,1 % HDP (pod průměrem eurozóny 93 %). Fiskální konsolidace a silný nominální růst povedou k postupnému snižování dluhu. Podíl nesplácených půjček, od roku 2019 (28%) stabilně klesá - na 11 % v roce 2021 a v roce 2022 dokonce na 9,5 %.

Služby, na které místní prosperita spoléhá, se zotavují také poměrně rychle. Po výrazném propadu HDP z roku 2020 (-4,4 %) docházelo k postupnému růstu: 6,6 % v roce 2021 a 5 % v roce 2022. Předpovědi pro rok 2023 ukazují růst o 1,5 %.

Inflace se podle MMF bude v roce 2023 držet okolo 3 %. V roce 2022 dosáhla nezaměstnanost 7 % v roce 2023 má nezaměstnanost ještě klesnout na 6,6 %.

Na HDP se podílí z 83,4 % služby, 8,5 % průmysl, stavebnictví 6,1 % a 2 % zemědělství, rybářství a lesní hospodářství. Vzhledem ke svému unikátnímu ostrovnímu charakteru nelze kyperskou ekonomiku srovnat se zeměmi v regionu.

Nejdůležitější sektory ekonomiky jsou turistika, finanční a realitní služby a loďařství.

Největšími vývozními položkami jsou zpracované průmyslové výrobky (42% – káva, léčiva, zlato, telekomunikační zařízení), průmyslově zpracované potraviny zejm. maso, sýr, ovoce, zelenina, olivový olej (26 %) a produkty na bázi ropy (24 %). Největší procento dovozu tvoří spotřební zboží (30 %), dopravní zařízení a jeho části (29 %), zemědělské produkty (26 %) a produkty na bázi ropy (8 %).

Největšími obchodními partnery jsou Řecko, Německo, Itálie, Nizozemsko, Velká Británie. Největším dovozcem kyperských výrobků je Libanon, následovaný Řeckem.

Prudší než očekávaný pokles přímých zahraničních investic v letech 2023–27 po zrušení kyperského programu „občanství za investice“ na konci roku 2020, představuje riziko pro výhled růstu země (program přinesl v letech 2016–2019 přibližně 9,7 miliardy EUR).

Tabulka z MOP + navíc platební bilance, zadluženost/HDP.

Ukazatel	2020	2021	2022	2023	2024
Růst HDP (%)	-4,37	6,64	5,00	1,50	3,20
HDP/obyv. (USD/PPP)	40 794,83	44 322,90	49 370,00	51 710,00	53 870,00
Inflace (%)	-1,11	2,26	8,10	3,30	2,20
Nezaměstnanost (%)	7,70	7,48	7,00	6,60	6,10
Export zboží (mld. USD)	3,06	3,79	4,59	4,20	4,77
Import zboží (mld. USD)	8,76	10,17	10,35	9,71	10,33
Saldo obchodní bilance (mld. USD)	-4,84	-5,12	-4,39	-4,23	-4,17
Průmyslová produkce (% změna)	-7,27	6,61	3,20	4,10	4,20
Populace (mil.)	0,89	0,90	0,90	0,91	0,91
Konkurenceschopnost	N/A	N/A	40/63	N/A	N/A
Exportní riziko OECD	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Zdroj: EIU, OECD, IMD

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Stále vysoká inflace tlumí domácí aktivitu. Přísné finanční podmínky a slabé vnější prostředí bude mít vliv na růst v roce 2023. Válka na Ukrajině ovlivňuje Kypr jako centrum cestovního ruchu a finančních služeb.

Střednědobý ekonomický výhled zůstává solidní, podpořený platbami z fondu EU pro obnovu. Veřejné finance v roce 2021 posílily, přičemž fiskální deficit se snížil na odhadovanou hodnotu 1,7 % HDP z 5,7 % HDP v roce 2020, a to zejména díky silnému růstu příjmů.

Očekává se, že se rozpočtový deficit v roce 2023 sníží, protože se začnou vyplácet prostředky z Fondu EU na oživení ekonomiky (157 mil. eur) a vláda sníží podíl výdajů na HDP. V letech 2024–2026 je očekáván rozpočtový přebytek, v průměru 0,7 % HDP ročně. Poměr veřejného dluhu k HDP po dosažení vrcholu 115 % v roce 2020 klesá. Očekává se postupné snižování až na úroveň kolem 81 % HDP na konci roku 2026. Reálný HDP byl v roce 2022 5,6 %. V roce 2023 je očekáván pokles na 2 %. Dopad pandemie na hospodářskou činnost zmírnila vládní podpora podnikům a domácnostem.

Na ekonomiku má také nemalý vliv invaze na Ukrajinu a ruské sankce s tím spojené, jelikož 30 % všech zahraničních návštěvníků ostrova bylo z Ruska. Státní rozpočet skončil v roce 2022 v přebytku 2,3 % HDP (1,7 % HDP v roce 2021).

Příjmy vzrostly v roce 2022 meziročně o 14 %, výdaje o 4 %. Kypr zvýhodňuje daně pro fyzické i právnické osoby. Vládní náklady na obsluhu dluhu významně poklesly, což bylo podpořeno ultra akomodativním měnově politickým postojem ECB. V roce 2020 úrokové platby poklesly o 3,1% na 495 mil. eur, a to navzdory nárůstu veřejného dluhu na 118,2 % HDP. V letech 2023–2025 je očekáván přebytek rozpočtu v průměru 1,3 % HDP za rok.

Co se týče devizových rezerv, na Kypru jsou to zahraniční aktiva držená nebo kontrolovaná národní centrální bankou. Rezervami jsou buď zlato, nebo konkrétní měna. Mohou to být také speciální práva k obchodování s cennými papíry denominované v cizích měnách, jakými jsou státní a podnikové dluhopisy, akcie a půjčky v cizí měně. Devizové rezervy byly v roce 2020 vyšší než v letech předešlých. Kyperské devizové rezervy byly v prosinci 2021 vykazány ve výši 0,635 %.

Veřejné finance	2022
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	-0,70
Veřejný dluh (% HDP)	94,20
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-2,48
Daně	2023
PO	12,5 %
FO	20–35 %
DPH	19 %

2.3 Bankovní systém

Celková hodnota restrukturalizovaných úvěrů v bankovním systému klesla v roce 2022 na 1,3 mld. eur, ve srovnání s 2,3 mld. eur v roce 2021. Většina restrukturalizací v roce 2022 se týkala podnikatelských úvěrů (ve výši 1,2 mld. eur). Počet restrukturalizací však zůstal ve srovnání s obdobím před pandemií zvýšený. Počet nových půjček nadále klesá. Nejnovější údaje ukazují meziroční pokles o 3,0 % ve čtvrtém čtvrtletí roku 2022 na 829 mil. eur, po poklesu o 5,0 % ve třetím čtvrtletí.

Vklady od nerezidentů EU pokračovaly v roce 2022 v poklesu a na konci roku 2022 klesly na 5,6 mld. eur (6,4 mld. eur na konci roku 2021; ve srovnání s 21,9 mld. € v dubnu 2012 před bail-out programem v roce 2013). Odhaduje se, že až 80 % bankovních depozitů mimo eurozónu pochází z RF.

Krise kyperské ekonomiky a následné reformy v letech 2013–2015 výrazně zredukovaly velikost bankovního sektoru v zemi z 550 % HDP na současných 235 % HDP. Díky soukromým přímým zahraničním investicím a použití prostředků z bail-out programu se podařilo kyperský bankovní systém stabilizovat. V průběhu roku 2018 se propadla do krize likvidity státní Cyprus Cooperative Bank (CCB), druhá největší banka v zemi. Banka byla rozdělena na zdravou část prodanou Hellenic Bank a státní konsolidační agenturu s většinou NPLs. Likvidací CCB vznikl v kyperském retailovém bankovníctví de facto duopol Bank of Cyprus (necelých 60 %) a Hellenic Bank (30% podíl). Třetí největší v zemi byla RCB Russian Commercial Bank, jejíž akcie byly v roce 2022 odkoupeny Kyperskými subjekty.

Dalšími velkými bankovními institucemi jsou Eurobank Cyprus a Alpha Bank. V roce 2023 působilo v Kyperské republice celkem 26 kreditních bankovních institucí, 16 dalších bankovních institucí a 455 investičních fondů. Kyperské banky zůstávají ve střednědobé perspektivě ohroženy vysokou mírou NPLs, jejichž objem ovšem daří snižovat, ve většině případů odprodejem než restrukturalizací dluhů.

2.4 Daňový systém

Kyperský daňový model je propracovaný a je klíčovou součástí zdejšího ekonomického modelu – země jako mezinárodní centrum daňových a korporátních služeb. Je poměrně stabilní avšak ne úplně přehledný s velkým množstvím výjimek.

Pro zdanění příjmů na Kypru je rozhodující, zda se jedná o kyperského daňového rezidenta či nerezidenta. Rezidentem je fyzická osoba, která pobývá na Kypru více než 183 dní v roce. U právnické osoby je za rezidenta považována firma, která má řízení a kontrolu na Kypru. U rezidentů jsou zdaněny všechny příjmy, tj. příjmy plynoucí jak ze zdrojů na Kypru, tak v zahraničí, zatímco u nerezidentů jsou zdaněny pouze příjmy dosažené na Kypru, u právnické osoby prostřednictvím její stálé provozovny umístěné na Kypru.

Daně z příjmů:

- 1 daň z příjmů fyzických osob 20–35 % (odstupňována podle příjmů)
- 1 daň z příjmů právnických osob činí 12,5 %.

Sazba pojistného na sociální pojištění zaměstnavatelů a zaměstnanců je 8,3 % z hrubé mzdy. Od daně jsou osvobozeny dividendy, zisk z prodeje cenných papírů, zisky stálých provozoven v zahraničí a úroky, které nevznikly běžnou činností společnosti či činností, která je s běžnou činností spojená.

Daňoví rezidenti na Kypru jsou povinni hradit příspěvek na obranu země. Zdanění kapitálových zisků z převodu nemovitostí, jakož i ze zisku z prodeje akcií společností, které vlastní nemovitosti, s výjimkou společností obchodovaných na burze, se platí 20% daň.

Daň z přidané hodnoty – základní sazba DPH činí 19 %, na široký výběr zboží a služeb jsou uplatněny snížené sazby. Spotřební daň je uvalena na paliva, alkohol, tabákové výrobky a některé druhy luxusního zboží. Všeobecný zdravotní systém – odvody do systému všeobecného zdravotního systému se vedle mzdy platí také z důchodů, výsluh, diet a výnosu z úroků.

V nejbližší budoucnosti není očekávána změna kyperského daňového systému.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

Obchodní vztahy s ČR

Kypr stabilně zaujímá 60.–70. místo mezi českými obchodními partnery ve světě. Z hlediska vývozu se umístil na 64. a dovozu na 84. místě. Statistika obchodního obrátu mezi ČR a Kyprem je zkreslena zejména reexporty. Poměrně malá obchodní výměna je dána zejména strukturou hospodářství Kypru, velikostí trhu i silným zaměřením ostrova na služby.

	2018	2019	2020	2021	2022
Import z ČR (mld. CZK)	1,65	2,70	2,40	2,25	2,70
Export do ČR (mld. CZK)	1,00	0,80	0,90	0,82	1,00
Saldo s ČR (mld. CZK)	-0,64	-1,92	-1,52	-1,43	-1,70

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek importu z ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
553	Voňavky, přípravky kosmetické a toaletní (bez mýdel)	533,07	20,00
781	Automobily osobní aj. vozidla pro dopravu osob	400,12	15,00
792	Letadla a zařízení související, lodě kosmické, rakety	217,93	8,00
764	Zařízení telekomunikační, příslušenství přístrojů pro záznam, reprodukci zvuku, obrazu	187,25	7,00
752	Zařízení k automat. zpracování dat, jednotky periferní	166,59	6,00

Zdroj: ČSÚ

TOP 5 položek exportu do ČR

SITC 3	Název zboží	Hodnota (mil. CZK)	Podíl z celku (%)
542	Léčiva (vč. léčiv veterinárních)	698,73	70,00
696	Výrobky nožířské	54,83	5,49
872	Zařízení, přístroje pro účely lékařské, veterinární ap.	48,45	4,85
024	Sýry a tvaroh	32,07	3,21
554	Mýdla, přípravky čistící a leštící	31,09	3,11

Zdroj: ČSÚ

Obchodní vztahy s EU

Kyperská republika je obecně závislá na dovozech. Obchodní a finanční statistiky jsou však značně ovlivněny velkým podílem reexportů, mezinárodních finančních transferů a rejdářským sektorem. Hlavními evropskými partnery byly v roce 2022 Řecko, Německo, Itálie.

	2018	2019	2020	2021	2022
Import z EU (mil. EUR)	1 082,60	1 250,60	914,40	917,00	1 084,00
Export do EU (mil. EUR)	9 166,40	8 151,30	7 657,70	8 723,60	6 866,40
Saldo s EU (mil. EUR)	3 589,70	3 576,30	3 512,90	4 713,50	5 782,40

Zdroj: Evropská komise

Obchodní vztahy se zeměmi mimo EU

V obchodní spolupráci mimo země EU se Kypr soustředí na regionální vazby. V roce 2022 byl zaznamenán největší vývoz do Libanonu a Izraele. Dovoz pak z Číny.

	2018	2019	2020	2021	2022
Import ze zemí mimo EU (mil. EUR)	3 169,10	1 828,50	1 782,50	2 348,80	N/A
Export do zemí mimo EU (mil. EUR)	4 519,60	2 931,10	2 921,90	N/A	N/A
Saldo se zeměmi mimo EU (mil. EUR)	1 309,70	1 245,80	1 239,60	N/A	N/A

Zdroj: EIU, Eurostat

3.2 Přímé zahraniční investice

Díky rychlému hospodářskému obratu a výhodnému podnikatelskému prostředí se Kypr v posledních letech řadil mezi přední destinace z hlediska atraktivity pro přímé zahraniční investice. Po vypuknutí pandemie covidu-19 zaznamenal výrazný pokles přílivu FDI.

Podle zprávy UNCTAD 2022 WI Report dosáhl přílivu přímých zahraničních investic 463 mil. USD, což je o 90 % méně než v předchozím roce – k poklesu dochází již šestým rokem (čisté transakce FDI zůstaly záporné). Celkový objem FDI činil 406,4 mld. USD, což je více než čtrnáctinásobek objemu HDP (jeden z nejvyšších poměrů na světě).

Podle kyperské centrální banky jsou odvětvími, která přilákala nejvíce FDI finanční a pojišťovací činnosti (90 %), doprava a skladování, nemovitosti, cestovní ruch, farmaceutický průmysl a energetika. Hlavními partnery v oblasti FDI jsou Rusko, Lucembursko, Nizozemsko, Velká Británie a Německo.

Podle české národní banky přímé zahraniční investice z Kypru činí 4,7 %. Podle Dun & Bradstreet vlastnily v roce 2022 společnosti registrované na Kypru české firmy v objemu 50,57 mld. Kč investovaného kapitálu do základního jmění (v roce 2021 to bylo 41,94 mld. Kč). Kypr se tak mezi dvaceti největšími zahraničními vlastníky českých firem podle objemu investovaného kapitálu do základního jmění umístil v roce 2022 na 6. místě (za Lucemburskem, Německem, Nizozemskem, Rakouskem a Velkou Británií).

3.3 FTA a smlouvy

Po vstupu obou zemí do EU zůstala formálně v platnosti řada bilaterálních smluv, jejichž ustanovení byla nahrazena pozdější úpravou obsaženou v *acquis communautaire*. Většina bilaterálních smluv byla uzavřena ještě v době Československa, některé z nich budou proto revidovány. Na území mezinárodně neuznávané tzv. Severokyperské turecké republiky (sever ostrova) nemohou orgány ČR poskytovat účinnou konzulární a právní pomoc.

Přehled smluv:

- 1 Dohoda o spolupráci v oblasti obrany ze dne 19. 11. 2012
- 1 Smlouva o výměně a vzájemné ochraně utajovaných informací ze dne 9. 6. 2011, platná od 1. 9. 2012
- 1 Dohoda o zamezení dvojímu zdanění a zabránění daňovému úniku v oboru daní z příjmu z 28. 4. 2009, platná 26. 11. 2009
- 1 Dohoda o mezinárodní silniční dopravě cestujících a zboží ze dne 20. 5. 2002, platná od 22. 6. 2005
- 1 Dohoda o podpoře a vzájemné ochraně investic ze dne 15. 6. 2001, platná od 25. 9. 2002
- 1 Smlouva o sociálním zabezpečení ze dne 19. 1. 1999
- 1 Dohoda o hospodářské spolupráci ze dne 8. 4. 1986, platná od 9. 10. 1986
- 1 Protokol k Dohodě o hospodářské spolupráci z 8. dubna 1986, platný od 29. 12. 1987
- 1 Smlouva o právní pomoci ve věcech občanských a trestních ze dne 23. 4. 1982, platná od 18. 5. 1983
- 1 Konzulární úmluva ze dne 12. 5. 1976, platná od 27. 7. 1978
- 1 Dohoda o spolupráci v oblasti cestovního ruchu ze dne 8. 5. 1974, platná od 7. 2. 1975
- 1 Úmluva o spolupráci v oblasti zdravotnictví ze dne 29. 6. 1972, platná od 25. 5. 1973
- 1 Dohoda o spolupráci v oblasti kultury, vědy a školství ze dne 16. 4. 1971, platná od 1. 7. 1971
- 1 Dohoda o letecké dopravě ze dne 13. 11. 1967, platná od 30. 9. 1968
- 1 Dohoda o vědeckotechnické spolupráci ze dne 13. 11. 1965

3.4 Rozvojová spolupráce

ČR rozvojovou pomoc Kypru neposkytuje. V současné době neexistují ani společné rozvojové projekty ve třetích zemích.

Evropská komise poskytuje od roku 2006 asistenční program turecko-kyperské komunitě na ostrově (severní část ostrova). Cílem programu je podpora rozvoje území severního Kypru a příprava na jeho začlenění do EU v případě sjednocení ostrova. Mezi lety 2006–2020 bylo v této oblasti alokováno více než 555 mil. EUR. České firmy se případně mohou zapojit do budování a oprav infrastruktury.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

► Zdravotnictví a farmacie

Sektor představuje jednu z hlavních oblastí pro přímý dovoz průmyslové produkce – státní nemocnice budou muset zásadně investovat do infrastruktury a vybavení. Jako přirozená lobby působí mj. také desítky kyperských lékařů vystudovaných v ČR. Konkrétní příležitosti pro české firmy budou zejména v dodávkách vybavení nemocnic – lůžka, zdravotnická technika, nástroje. V lednu 2022 byla zahájena výstavba nové psychiatrické kliniky Athalassa s rozpočtem 40 mil. eur (1,03 mld. CZK).

► ICT, elektronika, kyberbezpečnost

Modernizace služeb se stala jednou z priorit vlády. Na digitalizaci státní správy a soukromého sektoru bylo z evropského fondu pro obnovu a odolnost vyčleněno pro Kypr 283 mil. eur (7,3 mld. CZK). Konkrétní příležitosti pro české firmy by mohly být zejména v tvorbě software pro e-government, e-justice, e-health, broadband, smart cities, digitální transformaci škol, chytrý management vodního hospodářství, propojení databází úřadů.

► Energetika

Kypr neplní závazky v oblasti snižování emisí CO₂ ani navyšování podílu energie vyrobené z obnovitelných zdrojů. Konkrétní příležitosti pro české firmy jsou v rozvoji infrastruktury pro výrobu, uložení a distribuci elektřiny především ze sluneční a větrné energie. V souladu s dlouhodobou evropskou politikou čistší energie vyčlenil Kypr z evropských dotací 93 mil. eur (2,4 mld. CZK) na podporu výstavby obnovitelných zdrojů energie.

► Voda a životní prostředí

Kypr dlouhodobě výrazně zaostává za cíli EU v oblasti zpracování odpadů, recykluje méně než čtvrtinu pevného komunálního odpadu, jeho většina je naopak skládkována. Kypr investuje 14,8 mil. eur (383 mil. CZK) v rámci EU projektu LIFE-IP CYzero WASTE do nakládání s odpady. Konkrétní příležitosti pro české firmy jsou ve vytvoření infrastruktury pro sběr a třídění odpadu na území jižní části ostrova.

► Cestovní ruch, lázeňství, volný čas

Turistický sektor patří k nejdůležitějším v kyperské ekonomice. Vláda se zaměřuje na jeho obnovu, rozvoj a diverzifikaci. Zde se nabízí příležitosti pro české firmy (vybavení hotelů, vč. např. designového osvětlení, sportovních, informačních center a tematických parků). Na obnovu turistiky po pandemii je vyhrazeno 18,6 mld. eur (482 mld. CZK).

► Výzkum, vývoj, inovace a vzdělávání

Věda, výzkum a inovace patří i na Kypru k důležitým vládním agendám. Pro firmy podnikající v těchto oblastech připravila řadu programů na podporu financování a propagaci jejich projektů i za přispění fondů EU. Příležitost pro české firmy, výzkumné ústavy a university spatřujeme v možnosti navázání spolupráce ve vědě a výzkumu s relevantními kyperskými partnery a při realizaci konkrétních unikátních technologických řešení pro vládní i nevládní sektor.

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

Kypr je sice evropský ostrovní stát, ale v minulosti byl osídlen mnoha různými národy, což ovlivnilo nejenom jeho kulturu, ale i způsob komunikace a obchodování.

Kyperský trh není příliš rozsáhlý a místními firmami je dobře zpracován. Využívání místních agentů/zástupců je proto pro dlouhodobější spolupráci obvyklé. Obchodní zástupce musí být na Kypru zaregistrován u Rady obchodních zástupců a být držitelem licence s registračním číslem. V takovém případě je spolupráce obvykle upravena závaznou smlouvou o zastupování.

4.2 Oslovení

Na Kypru se nemusíte obávat oslovit vytipovaného partnera, jak osobně nebo přes kyperského prostředníka. Kypřané jsou velice přátelští a určitě vás budou provázet minimálně na první schůzce s úsměvem na rtech, který pak budete muset udržovat ještě poměrně dlouho, protože pokud váš kyperský protějšek nemá v úmyslu s vámi uzavřít obchod ihned, bude poměrně časově náročné spolupráci navázat.

Obchod na Kypru je založen na osobních kontaktech případně na doporučení od jiných kyperských firem, či přímo rodinných příslušníků obchodníka. Velmi široké rodinné vazby jsou na Kypru středobodem každodenního života, obchodu i politiky.

Téměř všichni Kypřané mluví poměrně dobře anglicky, takže kyperského prostředníka budete potřebovat hlavně pro jeho kontakty.

4.3 Obchodní schůzka

I když Kypřané patří k jižním národům, tak ve srovnání s jinými zeměmi jižní Evropy chodí na obchodní schůzky poměrně včas a pokud se z nějakého důvodu opozdíte vy, tak se na vás ve většině případů zlobit nebudou. Na prostředí schůzek většinou příliš nezáleží, i když ostrované mají rádi jídlo a většina schůzek probíhá v barech, kafeteriích anebo restauracích, mohou vás pozvat i k sobě do kanceláře. Mějte u sebe vždy připravenou vizitku, pomůže vám v představení a hlavně nebudete muset několikrát opakovat své jméno.

Kyperský partner vás bude pravděpodobně oslovovat křestním jménem, příjmením se na Kypru oslovuje málokdy. Při první schůzce nejsou dárky většinou obvyklé, později však svůj obchodní protějšek obdarovat lze.

Kypřané rozhodně nejsou ostýchaví, v mnoha případech mohou být až téměř žoviální. Stylem obchodování se spíš blíží zemím Blízkého východu než zemím evropským. I přes to, že v kyperské společnosti je stále do značné míry patrná mužská dominance, co se týče přístupu v obchodu, Kypřané nedělají rozdíly v jednání mezi mužem nebo ženou. Pokud vám dá na sebe Kypřan mobilní telefonní číslo, tak to znamená, že má opravdu zájem s vámi navázat spolupráci. Říká se, že nejlepším dědictvím na Kypru je mobil s důležitými kontakty.

Jako obchodníci jsou sice přátelští, ale zároveň tvrdí a neústupní. Jednání mohou být mnohem intenzivnější, než jednání s českým partnerem a to oběma směry, jak v pozitivním, tak i v negativním smyslu. Délka schůzky může být velice individuální, někdy se může jednání opravdu protáhnout, jindy může být dodržena k tomuto určená hodina. Při jednání Kypřané rádi navazují přátelskou atmosféru.

Mezi obyvateli ostrova existují malé rozdíly ve způsobu jednání, ale spíše než na regionu ze kterého pochází, hraje roli vzdělání, jakého dosáhli a to, zda studovali v zahraničí, nebo na Kypru.

Při jednání vám Kypřan většinou alkohol nenabídne, pokud ovšem máte obchodní schůzku v baru, nebo restauraci, tam si můžete alkohol k jídlu objednat. K alkoholu se většinou podává alespoň nějaké malé občerstvení.

Co se týče oděvu, který zvolit na pracovní schůzku, zde neexistuje rozdíl ve srovnání s jinými evropskými zeměmi. Střídmost a elegance vždy vyhrávají, pouze nezapomeňte, že během léta jsou na Kypru opravdu vysoké teploty a nošení např. obleku s kravatou by pro vás mohlo být, mimo klimatizované prostory, poněkud nepohodlné.

Před schůzkou je dobré zjistit, kdo bude reprezentovat kyperského partnera a podle toho si zvolit svůj team, být ve stejném, nebo menším počtu, než váš protějšek. Při první schůzce vás kyperský partner k sobě domů nepozve, ale pokud už s ním zahájíte spolupráci, budete v jeho domě vítáni.

Na Kypru se všeobecně hodně jí, takže se nelekněte porcí, které budou servírovány.

Kypřané se rádi ukazují. Zvyklostí je přinést víno a/nebo dezert, popřípadě dárky dětem. Květiny se při návštěvách příliš nenosí.

4.4 Komunikace

Pokud vy i váš kyperský protějšek mluvíte anglicky nebo jiným společným jazykem na dobré úrovni, překladatele si s sebou neberte, zbytečně by to mezi vás stavělo bariéry. Kypřané a to i např. na úřadech mají angličtinu na dobré úrovni a ti, co jazyk neovládají (např. starší lidé na vesnicích), na vás budou i tak mluvit třeba řecky a pokoušet se s vámi o konverzaci.

Kypřané mohou být názorově vyhranění v tématech, jako je náboženství či kyperská otázka (téma znovusjednocení severní a jižní části ostrova). Těmto tématům se raději vyhněte.

Jako jinde, i zde na Kypru je nejlepší způsob komunikace osobní, telefonická spojení a e-mail jsou až na druhém místě.

4.5 Doporučení

Nebojte se oslovit kyperské partnery, v nejhorším případě vás odmítnou nebo nezvednou telefon.

Kypr je paradoxně státem právníků, proto si dobře přečtěte podmínky smlouvy, aby později nedošlo k nedorozumění.

Zajišťování dokumentů může být časově náročné, státní správa zde pracuje odlišným tempem, než jak jsme zvyklí z domova. Ve většině případů se na úřad musíte dostavit osobně, vymezte si na to tedy dostatek času.

Je zcela běžné, že kyperské firmy podmiňují nákup zboží od zahraničního dodavatele v případě navázání dlouhodobější spolupráce zajištěním exkluzivity, resp. zvýhodněných podmínek odběru. Tento požadavek zdůvodňují omezenými absorpčními možnostmi kyperského trhu, kde by konkurence mezi kyperskými podniky nepřinesla užitek ani zahraničnímu partnerovi.

4.6 Státní svátky

Kromě vlastních státních svátků se v Kyperské republice slaví i řecké státní svátky. V níže uvedených dnech jsou úřady a banky uzavřeny:

- 1 1. ledna: Nový rok
- 1 6. ledna: Slavnost zjevení Páně, svátek Tří králů nebo též Epifanie
- 1 25. března: státní svátek Řecka – Den nezávislosti
- 1 1. dubna: Den boje za nezávislost Kypru
- 1 15. srpna: Nanebevzetí Panny Marie
- 1 1. října: Den nezávislosti Kypru – státní svátek Kyperské republiky
- 1 28. října: státní svátek Řecka – „OXI“ NE – připomenutí řeckého odmítnutí italského ultimáta a odporu proti invazi v roce 1940
- 1 25. prosince: Vánoce
- 1 26. prosince Druhý den Vánoční

Pohyblivé svátky:

- 1 Zelené pondělí (50. den před Velikonocemi řecké ortodoxní církve)
- 1 Velký pátek – Epitaph (podle řecké ortodoxní církve)
- 1 Velikonoční pondělí (podle řecké ortodoxní církve)
- 1 Velikonoční úterý (uzavření bank, škol a úřadů) po Velikonočním pondělí
- 1 Svatodušní pondělí – Kataklysmo

Na Kypru převažuje Pravoslavné křesťanství (na severní části Islám) a většina svátků s tím spojená se slaví ve velkém.

Kypřané dávají větší význam Velikonocím, než Vánocům a také se zde slaví svátky – jmeniny mnohem více než narozeniny.

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

Hledat kyperského partnera lze např. prostřednictvím inzerátu v bulletinu Kyperské hospodářské a průmyslové komory (Cyprus Chamber of Commerce and Industry, CCCI) nebo přímo v sekci Members Directory na hlavní stránce. V případě žádosti o vyhledání vhodného partnera adresované velvyslanectví doporučujeme zaslat současně následující informace:

- 1 stručný popis výrobku v angličtině;
- 1 detailní kontaktní údaje;
- 1 informační listy, katalogy, vzorky, certifikáty, referenční listiny;
- 1 obvyklé obchodní podmínky, za jakých dodáváte, záruční dobu;
- 1 kdo je v zahraničí vašim obvyklým odběratelem, distributorem – s jakým sortimentem obchoduje;
- 1 kdo je vašim konkurentem – jaké zahraniční výrobky lze označit za podobné či bojující o stejnou skupinu zákazníků;
- 1 popis případné předchozí spolupráce s Kyprem;
- 1 jaké jsou vaše představy možností dodávek na Kypr.

Je vhodné si rovněž předem zjistit přibližné dopravní náklady, tj. zkusit zkalkulovat cenu z ČR na Kypr s odhadem možného jednorázového množství dodaného na kyperský trh. Zejména pro období získávání tržního podílu a prosazení se na trhu je to obvykle největší výzva.

Kyperský trh má s ohledem na svoji velikost omezenou absorpční kapacitu pro dovážené zboží. Na trhu jsou obvykle přítomni hlavní globální konkurenti. Obchodníci si k ceně přesto přiráží vysokou marži, bez níž nemohou provozovat obchody při relativně malém objemu prodeje. Cenu zboží zvyšují také vysoké náklady na dopravu.

Pronikání českého spotřebního zboží na kyperský trh (kromě tradičního a všeobecně známého zboží jako např. broušené sklo a pivo) výrazně komplikuje stále rostoucí zájem kyperských obchodníků o levné alternativy z Asie, zejména z Číny. Kypr je od 1. května 2004 členským státem EU a součástí vnitřního trhu Evropské unie. Pro české vývozce platí na Kypru stejná pravidla jako v ostatních zemích EU.

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

Podnikatelskou činnost na Kypru může provozovat:

- 1 obchodní společnost soukromá/veřejná;
- 1 pobočka;
- 1 veřejná společnost/společnost s ručením omezeným (general partnership/limited partnership);
- 1 Evropská společnost podle Nařízení Rady 2157/2001.

Pravidla zápisu jsou stejná jako pro místní podnikatele. Předem je nutno získat od rejstříku souhlas se jménem společnosti – z důvodu možného konfliktu názvů. Základem je společenská smlouva, ve které se uvádí informace o firmě: předmět činnosti, základní kapitál, počet vydaných akcií, seznam vedoucích pracovníků včetně jejich pravomocí, sídlo společnosti ad. K této informaci je nezbytné předložit potvrzení místního právníka (lawyer's affidavit) o tom, že podmínky k založení společnosti byly po formální stránce splněny.

Zaregistrování společnosti do podnikového rejstříku a vyřízení dalších dokumentů prostřednictvím právnícké kanceláře trvá zhruba měsíc. Náklady na celou proceduru registrace se pohybují od 700 € výše a závisí na velikosti a typu společnosti.

Na kyperském trhu není mnoho přímých investic českých firem. Několik českých firem má na ostrově své obchodní partnery, kteří na základě dlouhodobé spolupráce dovážejí výrobky a zboží z ČR (dopravní prostředky, pivo, lékařské vybavení, solární panely ap.). Z veřejných zdrojů je však patrné, že řada finančních skupin s českou účastí a českých firem se na Kypru etablovala většinou z důvodu daňové optimalizace a kvůli využívání místních korporátních služeb. Podle dostupných informací bylo v roce 2019 na Kypru registrováno 2053 firem původem z ČR.

V posledních letech před pandemií covidu-19 došlo k oživení vzájemného obchodu a realizaci zajímavých akvizic. V roce 2017 např. založil český APS Holding společnou firmu s Hellenic Bank, která spravuje portfolio nesplácených úvěrů tohoto největšího finančního ústavu na Kypru. Společnost Sazka od roku 2017 společně s řeckým investorem provozuje monopolní loterijní firmu OPAP, do které již v roce 2012 vstoupila česká investiční skupina Emma. V roce 2018 vyhrála firma LINET významný tendr pro dovoz nemocničních lůžek do kyperských státních nemocnic a úspěšně se etablovala na trhu. Firma SOLEK zde dosáhla úspěchu při budování solárních elektráren.

V posledním roce na Kypru existuje i zájem o české nanotechnologie.

5.3 Marketing a komunikace

Zažitě spotřebitelské zvyky kyperských zákazníků s sebou přináší požadavky na propagaci, zejména pokud jde o začínající firmy nebo o prezentaci nového zboží. Způsoby propagace se neliší od propagace v ČR, samozřejmě s přihlédnutím k místním zvyklostem a podmínkám.

Rozsah nezbytné reklamy či jiné formy propagace se liší dle výrobků a je patrně vhodné přenechat tuto otázku kyperskému partnerovi, pokud má zkušenosti s obchodem s danou komoditou. Vedle tradičních propagačních médií (televize, rádio, tisk, billboardy) se v posledních letech rozvinuly metody tzv. přímého marketingu, rozesílání propagačních materiálů domácnostem, telemarketing a v posledních letech jsou masivně využívány sociální sítě, především Facebook a Instagram.

HR a PR agentury jsou na Kypru důvěryhodné, kontakty na ně lze vyhledat na internetu, pokud byste měli jakékoliv pochybnost, obraťte se na ambasádu.

Není vhodné používat v marketingu politická témata např. kyperskou otázku, nebo i historické události týkající se rozdělení ostrova. Také je lepší vyhnout se náboženským tématům.

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

V oblasti ochrany duševního vlastnictví platí v Kyperské republice autorský zákon z 1. ledna 1994, patentový zákon z 2. dubna 1998, zákon o právní ochraně průmyslových designů a vzorů z 23. února 2002 a zákon o ochranných známkách. Všechny národní předpisy jsou konzistentní s relevantními evropskými předpisy a mezinárodními standardy.

V současné době není známý případ porušení práv duševního vlastnictví ve vztahu k českým subjektům.

5.5 Trh veřejných zakázek

System výpisování a řízení veřejných zakázek se na Kypru řídí jednotným zákonem. Aktuální vyhlášené tendry je možné sledovat prostřednictvím e-Procurement (v anglické verzi aplikovat filtr „Latest CfTs“, Calls for Tenders) portálu kyperské vlády, na kterém jsou povinně zveřejňovány všechny veřejné zakázky. Obecné informace zde jsou k dispozici anglicky, zadávací dokumentace převážně v řečtině. System umožňuje rovněž registraci firmy a zasílání notifikací o nových tendrech podle vybraných oborů.

Po vyhlášení každé veřejné zakázky běží lhůta pro podání formálních dotazů k jejím podmínkám a formulaci případných výhrad, které jsou vypořádány nejpozději do pevně stanoveného data. Krátce poté obvykle následuje termín pro podání nabídek. Jednotlivé lhůty od sebe dělí relativně krátká doba a prostor pro přihlášení do tendru je maximálně v řádu týdnů, proto se doporučuje mít nabídku a příslušnou dokumentaci připravenou předem.

Všechny nabídky, které splní formální kritéria, postupují do druhého kola, ve kterém je automaticky vybraná ta nejlevnější jako vítěz. Pokud má vývozce informace o připravovaném tendru, doporučujeme v případě státních institucí ještě před jeho vypsáním oslovit oficiální cestou představitele zadavatelské instituce, ideálně s nabídkou prezentace produktů a služeb v místě. V rámci ministerstev se jedná o pozici „Permanent Secretary“, resp. jim podřízené investiční/akviziční odbory.

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

Nejčastějšími způsoby placení za zboží (služby) poskytnuté zahraničním dodavatelem na Kypru dlouhodobě byly:

- 1 akreditiv (90denní);
- 1 placení proti dokumentům (cash against documents);
- 1 bankovní šek, který se používá především u menších objednávek, ale stále se s ním můžete setkat;
- 1 cash in advance (nedoporučujeme!).

V případě nezaplacení faktury je dobré najít si právníka. Na Kypru se aplikuje anglosaské právo, kde významnou úlohu hraje systém precedentů. Využití místního právníka je proto nákladné, ale nezbytné. Vzhledem k tomu, že soudní řízení je vedeno v řeckém jazyce, je nezbytná přítomnost tlumočnicka. K veškeré dokumentaci musí být k dispozici ověřený řecký překlad. Výše soudních výloh je závislá na délce soudního řízení. Rovněž postavení soudce je specifické, samotný průběh řízení je pro cizince nepřehledný.

Při uzavírání obchodního kontraktu proto doporučujeme včlenit arbitrážní doložku a zvolit si místo arbitráže mimo Kypr a jako rozhodné právo pro případný spor právo ČR či třetí země, které je nám bližší. Podle kyperského právního systému může být arbitrem kdokoliv, na kom se zainteresované strany dohodnou. Využít lze i služeb profesionálních arbitrů, kteří jsou sdruženi v Odborné asociaci arbitrů (The Chartered Institute of Arbitrators /Cyprus Branch). Kypr je smluvní stranou Newyorské úmluvy o uznávání a výkonu cizích arbitrážních rozhodnutí.

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

Kyperská republika je členskou zemí EU (ne však Schengenského prostoru), a pro občany ČR proto na Kypru platí volný pohyb osob – vycestovat lze na cestovní pas, nebo občanský průkaz.

V okupované části Kypru (severní část země oddělená tzv. zelenou linií) můžou čeští občané pobývat maximálně 90 dnů a to pouze s platným cestovním pasem.

Ke vstupu do Kyperské republiky slouží mezinárodní letiště v Larnace a Paphosu nebo přístavy v Larnace, Limassolu, Paphosu a Latsi. Podle zákonů Kyperské republiky je považovaný za legální vstup na ostrov pouze příjezd přes tyto hraniční přechody a osoby, které vstoupí na Kypr přes jeden z nich, mohou cestovat na severní okupovanou část ostrova (do tzv. „Severokyperské turecké republiky“, SKTR) bez omezení. Osobám, které přijely na ostrov přes jiné hraniční přechody (zejména letiště Ercan – řec. Timpou- v SKTR), se může v krajním případě stát, že nebudou vpuštěni na území kontrolované vládou.

Při vstupu na Kypr přes území tzv. SKTR se musí čeští občané prokázat cestovním pasem platným alespoň dalších 6 měsíců od data příjezdu – pobyt max. 90 dnů.

Mezi oběma částmi Kypru je pro české občany možné cestovat na základě platného cestovního pasu nebo občanského průkazu. Pokud turisté přicestují přímo na severní Kypr, musí k návštěvě jižní části ostrova použít cestovní pas.

Cestování autem na Kypru motoristé mohou při svých krátkodobých pobytech používat řidičský průkaz vydaný některým z členských států EU nebo platný mezinárodní řidičský průkaz. Při cestě vlastním automobilem je nutné předložit také platný technický průkaz a tzv. zelenou kartu. Jezdí se vlevo. K přechodu mezi dvěma částmi rozděleného ostrova slouží pouze určená místa.

Většina autopůjčoven nemá sjednané havarijní pojištění pro druhou část Kypru a pojistka sjednávaná na hranicích funguje pouze jako povinné ručení.

S ohledem na skutečnost, že tzv. Severokyperskou tureckou republiku nikdo (kromě Turecka) mezinárodně neuznává, může být konzulární pomoc turistům pobývajícím v severní části ostrova poskytována pouze v omezeném rozsahu.

Kypr patří mezi relativně bezpečné země. Platební kartou je možné platit téměř všude. MHD funguje poměrně dobře v přímořských letoviscích, v hlavním městě a po ostrově už je to s jízdním řádem horší.

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

Od 1. května 2004 je pracovní trh pro občany EU plně liberalizován, čeští občané mohou na Kypru pracovat za stejných podmínek jako občané Kyperské republiky. Občané EU, kteří chtějí na Kypru pracovat, se musí zaregistrovat k pobytu v případě, že zamýšlený pobyt je delší než 3 měsíce a účelem pobytu je zaměstnání. Žádost se podává před uplynutím lhůty 4 měsíců od data příjezdu na Úřadu pro matriku a migraci (Civil Registry and Migration Department, CRMD), kontakt: PO Box 25196, 1307 Nicosia, tel.: +357 22 804486, e-mail: migration@crmd.moi.gov.cy. V případě nesplnění této povinnosti může být udělena pokuta.

Žadatel o registraci (Yellow slip) musí vyplnit formulář MEU1, požádat o přidělení čísla sociálního pojištění po získání zaměstnání na Kypru a podat žádost o registraci pobytu osobně na CRMD. Příložený musí být následující dokumenty:

- 1 vyplněný formulář (lze stáhnout online, nebo poskytne kterékoli pracoviště CRMD) podle typu požadovaného pobytu (zaměstnání, samostatně výdělečná činnost, studium atd.),
- 1 platný pas nebo jiný identifikační doklad,
- 1 2 fotografie
- 1 doklad o zaměstnání vystavený zaměstnavatelem a opatřený razítkem Úřadu práce (zajišťuje zaměstnavatel).

V případě, že je žádost podávána i pro závislé osoby, musí být předložena ověřena kopie oddacího listu, rodných listů dětí apod.

Vysílání pracovníků k poskytování služeb na Kypr:

Vyslání je nezbytné notifikovat u Ministerstva práce a sociálního pojištění: Ministry of Labour, Welfare and Social Insurance, 7 Lord Byron Avenue, 1463 Nicosia, e-mail: administration@mlsi.gov.cy. Vyslání musí být oznámeno minimálně jeden den před jeho uskutečněním. Pro oznámení není stanoven zvláštní formulář. Notifikace musí být v řečtině a angličtině, u pracovní smlouvy doporučujeme mít překlad do angličtiny. Oznámeny musí být následující údaje:

- 1 jméno vysílajícího podniku,
- 1 adresa hlavního sídla a právní statut
- 1 detaily o právním zástupci podniku jednajícím za podnik a zástupci na Kypru, pokud existuje
- 1 místo provádění služby (adresa, jméno, právní statut, sídlo firmy, kde budou pracovníci poskytovat služby)
- 1 datum počátku vyslání
- 1 délka vyslání
- 1 charakter činnosti
- 1 osobní identifikační údaje vyslaných pracovníků.

V místě výkonu služby musí být k dispozici:

- 1 formulář E 101 resp. E 102
- 1 EHIC – evropská karta zdravotního pojištění
- 1 identifikační doklad
- 1 pracovní smlouva.

V případě, že vyslání přesáhne 3 měsíce, je nezbytné:

- 1 přihlásit se k pobytu
- 1 vyplnit formulář MEU 1
- 1 prokázat dostatečný příjem ze zaměstnání mimo Kyperskou republiku
- 1 být pojištěn (postačuje Evropský zdravotní průkaz)
- 1 předložit pracovní smlouvu.

Lékařská péče

Cizinci s trvalým pobytem na území Kyperské republiky mají možnost se zapsat do všeobecného zdravotnického systému „GESY“, pokud jsou za ně placeny odvody do systému.

Všeobecná zdravotní péče začala fungovat v roce 2019 pro ambulantní ošetření a v průběhu roku 2020 byla rozšířena i na hospitalizace, prevenci a rehabilitace a psychology. Na internetovém portálu GESY lze nalézt seznam všeobecných lékařů, pediatrů a specialistů, kteří jsou již členové GESY a ošetření u nich je hrazené ze systému. Podrobně je zde také popsán proces registrace pacientů v systému i u konkrétního všeobecného lékaře.

Ošetření u lékařů, kteří nejsou součástí GESY je hrazeno hotově nebo prostřednictvím soukromého zdravotního pojištění. Poplatek za vyšetření se pohybuje v rozmezí 30–60 EUR.

5.9 Veletrhy a akce

Kyperská obchodní komora na svých stránkách informuje o vybraných veletrzích a akcích.

Z významných akcí lze zmínit:

IFX Expo International, Limassol: 19.–21. září 2023 – největší finanční B2B veletrh zaměřený na retailový FinTech průmysl, s cílem propojit poskytovatele blockchainové a IT technologií s forexovými společnostmi, bankami a bankovními makléři.

TAXIDI, International Travel Expo v Nikósii: 21.–23. dubna 2023 – veletrh v oblasti turistického ruchu, kterého se účastní cestovní kanceláře, poskytovatelé hotelových služeb a přepravní společnosti zaměřené na inbound i outbound turistiku.

EDUFAIR, Cyprus International Fair Grounds, Nikósie: 3.–5. března 2023 – největší vzdělávací veletrh v zemi „Cyprus International Education and Career Fair“, kterého se každoročně účastní přes 10 tisíc návštěvníků; české univerzity nabízející placené studijní programy v angličtině pro zahraniční studenty jsou zde tradičně zastoupeny.

SAVENERGY Cyprus: 7.–9. dubna 2023 – výstava je určena pro ty, kteří chtějí objevit energeticky efektivní řešení, která mohou jak snížit náklady, tak ušetřit peníze a zároveň přispět k ochraně přírodních zdrojů.

Limassol: Svatební veletrh: 7. listopad 2023 – jeden z největších veletrhů na Kypru pokrývající široké spektrum výrobků a služeb vztahujícím se ke svatbám a křtinám.

Mediterranean Bar Show: 2.–4. dubna 2023, Nikósie – veletrh má za cíl vzdělávat místní a regionální spotřebitele B2C a profesionály B2B, výměna osvědčených nápadů, postupů a kultury pohostinství. Zvyšování standardů místního a regionálního trhu.

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Na Kypru působí Velvyslanectví ČR v Nikósii a s omezenou působností rovněž Honorární konzulát v Limassolu.

Velvyslanectví ČR v Nikósii

Embassy of the Czech Republic
18 Kyriakou Matsi Avenue
Office no. 202 Ayioi Omologites 1082 Nicosia
Tel.: +357 22 421118
Fax: +357 22 421059
E-mail: nicosia@embassy.mzv.cz
Web: www.mzv.cz/nicosia

Pracovní doba Po – Pá 7:30 -16:00.

Konzulární pohotovostní telefon: +357 99 356380 (pouze pro občany ČR v nouzi)

Honorární konzulát Limassol

Honorary Consulate of the Czech Republic
Melita ROLANDI-STRATI, honorární konzulka
10 Michael Georgalla, 1095 Nicosia
Tel.: +357 22 591900
Fax: +357 22 591700
E-mail: melita@cyprusisland.com, limassol@honorary.mzv.cz

Poznámka: HK Limassol nevykonává běžnou konzulární či ověřovací agendu. Činnost HK je orientována na podporu česko-kyperských vztahů.

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Co se týče zdravotní péče, akutní ošetření je občanům EU poskytované na základě předložení Evropského průkazu zdravotního pojištění (tzv. modré kartičky) přímo ve veřejných zdravotnických zařízeních. Státní všeobecný zdravotní systém GESY se vztahuje na vybrané skupiny obyvatel, mezi něž patří i cizinci s dlouhodobým pobytem, pokud jsou za ně odváděny odvody do systému.

GESY pokrývá ošetření ve státních zdravotnických zařízeních a u soukromých lékařů, pokud jsou zaregistrovaní v systému. Zdravotní péči u ostatních soukromých lékařů a v soukromých nemocnicích mimo GESY je nutné platit přímo nebo uhradit prostřednictvím soukromého pojištění.

Naprostá většina lékařského personálu v Kyperské republice mluví anglicky.

Důležité kontakty:

- 1 První pomoc: 112
- 1 Policie: 112
- 1 Hasiči: 112
- 1 Informace o nonstop lékárnách: 11892

Regionální nemocnice:

- 1 Nicosia General Hospital: +357 22 603 000 (úrazová pohotovost)
- 1 Nicosia Makareio: +357 22 405 000 (dětská nemocnice)
- 1 Limassol General I: +357 25 801 100
- 1 Limassol Old General: +357 25 305 333
- 1 Larnaca General: +357 24 800 500
- 1 Larnaca Old General: +357 24 630 312
- 1 Paphos General: +357 26 803 100
- 1 Paralimni: +357 23 200 000
- 1 Platres: +357 25 422 224
- 1 Polis: +357 26 821 800
- 1 Kyperouna: +357 25 806 700
- 1 Agros Rural Health Centre: +357 25 521 317

Kontaktní linka pro občany: 1460

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

- 1 [Portál vlády Kyperské republiky](#), kde lze nalézt zejména kontakt na [Úřad prezidenta](#), [Parlament](#), [vládu](#), všechna [ministerstva](#) a regulační orgány.
- 1 [Ministerstvo zahraničních věcí](#)
- 1 [Ministerstvo financí](#)
- 1 [Ministerstvo průmyslu, energetiky a obchodu](#)
- 1 [Kypersko – Česká obchodní komora](#)
- 1 [Ministerstvo financí – daňový úřad Kyperské republiky](#)
- 1 [Ministerstvo financí - celní úřad](#)
- 1 [Ministerstvo práce a sociálních věcí](#)
- 1 [Ministerstvo zemědělství a životního prostředí](#)
- 1 [Ministerstvo pro vědu, inovace a digitální politiku](#)
- 1 [Kyperská centrální banka](#)
- 1 [Invest Cyprus](#) (agentura pro podporu investic)
- 1 [Ministerstvo turistiky](#)
- 1 [Úřad pro matriku a migraci](#)
- 1 [Kyperská obchodní a průmyslová komora](#)
- 1 [Kyperský svaz zaměstnavatelů](#)
- 1 [Turecko-kyperská obchodní komora](#)
- 1 [Tisková a informační kancelář](#)
- 1 Aktualizace internetových stránek na Kypru není příliš důsledná, využitelnost informací z jednotlivých webových portálů se velmi liší. Stránky jsou většinou zpracovávány v řecké i anglické jazykové mutaci.